

На думку американських експертів, існуючої системи ПРО наземного базування в тривалій перспективі буде недостатньо. Радари і перехоплювачі морського базування, по суті, також розміщуються на земній поверхні. У найближчому майбутньому США збираються зробити свої системи більш мобільними, що може забезпечити більшу гнучкість і високу ефективність у боротьбі з не передбачуваними погрозами, а також надати можливість командирам концентрувати або навпаки розподіляти ударні сили в залежності від вимог конкретної бойової обстановки [3].

Таким чином, вся космічна стратегія США спрямована на підтримку лідерства в космічній сфері, і навіть на домінування. Така позиція зустрічає явний спротив з боку інших країн світу, особливо тих, хто володіє певним потенціалом у цій сфері. США юридично намагається закріпити власну перевагу щодо космічного простору.

Література

1. Роговский Е. Борьба за контроль в космосе / Е. Роговский // Международные процессы. Май-август 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.portalus.ru/modules/internationallaw/rus>

2. Fabian Eilingsfeld. An Alternative Strategy Process for Planning Government Space Programs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.spacefuture.com>

3. Report of the Commission to assess United States National Security Space Management and Organization. 2013. p. 13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iskran.ru/show.php>

УДК 341.229

Глек А. І., студент,
ПВНЗ «Буковинський університет», м. Чернівці
Науковий керівник: Селезньова О. М., д.ю.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ КОСМІЧНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Формування нової галузі права є досить складним процесом. Так, починаючи із середини минулого століття, поступово накопичувалися наукові аргументи для вирішення проблеми виділення космічних відносин у самостійну сферу правового регулювання. Появі нормативно-правових засад космічної діяльності в Україні передувало саме розвиток науково-правової думки про неї. Комплексне дослідження поглядів вчених та практиків, аналіз законодавства та практики здійснення даного виду діяльності в Україні сприяє найбільш ґрунтовному дослідженню космічної діяльності та запровадженню ефективних механізмів її правового регулювання.

У розвитку національного космічного права можна виділити два основні етапи. Перший із них пов'язаний із початком «космічної ери»: можливістю практичного здійснення космічної діяльності та прийняттям відповідним міжнародних актів (Декларації принципів, Договору з космосу). Саме тоді деякі держави, особливо ті, що розпочали практичне освоєння космосу, зокрема США, Японія, прийняли спеціальні закони. Другий етап розпочався у 80-90-ті роки ХХ ст. і пов'язаний як з процесами комерціалізації космічної діяльності та активної участі в ній приватних осіб, так із відкритістю військової космонавтики для приватного сектору, а для держав колишнього СРСР, у тому числі й України, – необхідністю створення власного законодавства [1, с. 12-13]. Науковою передумовою цьому служили фундаментальні праці вчених як радянських, так і сучасного періоду, а саме таких автрів, як: С. С. Алексєєва, С. В. Бобровник, С. Н. Братуся, В. Г. Буткевича, В. С. Верещетина, В. С. Вещунова, В. Н. Денисова, А. І. Дмитрієва, Г. П. Жукова, Г. П. Задорожнього, Р. А. Калюжного, Ю. М. Колосова, Н. Р. Малишевої, Ф. Нозарі, Н. М. Оніщенко, О. С. Пірадова, С. В. Полєніної, П. М. Рабіновича, В. К. Райхера, О. І. Рудева, О. Ф. Скакун, Н. М. Ульянової.

15 листопада 1996 року Верховна Рада України, беручи до уваги вагомість та зростання значення космічного права, прийняла Закон України «Про космічну діяльність», яким визначаються загальні правові засади здійснення космічної діяльності в Україні та під юрисдикцією України поза її межами. Також закон чітко визначає мету та завдання космічної діяльності в Україні [2, с. 35].

Що стосується сучасної наукової думки стосовно космічного права в Україні, то більшість вчених сходяться в тому, що думка про космічне право як ще не сформовану самостійну галузь права, є на сьогодні доволі дискусійною. Вкажемо, що космічне право складається з загальної, особливої і спеціальної частини.

У юридичній літературі зазначається: в кожній галузі є свої основні інститути – комплекс нормативних приписів, присвячених визначенню предмета галузі, її завданням, галузевим принципам. Зміст основних інститутів космічного права утворюють галузеві принципи (а також норми-завдання, загальні галузеві дефініції), основні інститути космічного права виконують у структурі галузі роль найбільш інтенсивної ланки, яка наповнює всю галузь єдиним змістом. До загальної частини космічного права відносяться норми, що є єдиними для всіх космічних відносин, визначають принципи правового регулювання, джерела космічного права України, класифікують суб'єктів космічного права, визначають правове становище космічних об'єктів тощо.

Особливу частину складають норми, що регулюють певні складові елементи космічних відносин, порядок виникнення, зміни і припинення

космічних відносин, відповідальності, державні органи із здійснення нагляду та контролю за додержанням космічного законодавства, порядок розгляду космічних спорів (конфліктів).

Крім того, в системі космічного права виділяється також спеціальна частина, яку утворюють правові інститути, що стосуються міжнародного співробітництва в сфері дослідження і використання космічного простору, міжнародного космічного права, національного космічного права зарубіжних країн [3, с. 143].

Можна підсумувати, що космічне право – це галузь права, якою регулюються суспільні відносини, що виникають у сфері дослідження і використання космічного простору та її юридична природа перебуває у стані становлення та потребує подальших наукових досліджень. Щодо нормативно-правової основи, то нею є космічне законодавство, а стрижневими актами є Закон України «Про космічну діяльність» (1996) та Міжнародно-правові договори про космічну діяльність, ратифіковані Верховною Радою України.

Література

1. Андрушко І. П. Космічне право України: проблеми становлення та розвитку: [монографія] / І. П. Андрушко. – К.: Юрид. думка, 2006. – 190 с.

2. Шемшученко Ю. С. Космічне право: [підруч. для студ. ВНЗ] / Ю. С. Шемшученко. – К.: Юрид. думка, 2012. – С. 213-218.

3. Аеро-2011. Повітряне і космічне право: матеріали Всеукр. конфер. молодих учен. і студ., 24 листоп. 2011 р. – Ніжин: Вид. Лисенко М. М., 2011. – 383 с.

УДК 629.73(510)(043.2)

Дудник Н. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Череватюк В. Б., к.і.н., доцент

ЦИВІЛЬНА АВІАЦІЯ КНР: ЕТАПИ РОЗВИТКУ

Зараз, як ніколи, необхідна активізація співробітництва України з різними країнами в авіаційній галузі, що могло б посилити позиції нашої держави в авіаційній сфері. Тому вивчення досвіду зарубіжних країн є важливим.

З цієї точки зору, достатньо цікавою є історія становлення авіації у КНР, адже відомо, що першими літальними апаратами створеними людиною, були повітряні змії, які були винайдені в V ст. до н. е. китайським філософом Мо-цзи і винахідником Лу-Бань. Становлення цивільної авіації у Китайській Народній Республіці пройшло значний